

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 23-24 травня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 1:403:316.6 (08)

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 23-24 травня 2024 р.) 181 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів VII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; аналізують Голодомор-Геноцид-Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; показують трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; розкривають сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; розглядають філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства та філософію синергетики. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27 червня 2024 р.)

життєвого процесу на основі абсолютизації визначальної ролі виробництва в суспільному житті й фактичному нехтуванні такими елементами, як розподіл, обмін, споживання, соціальна сфера, культура тощо.

У центрі суспільства — людина. Без неї воно не існує. Якби матеріальні цінності не нагромадили люди — будівлі, знаряддя праці тощо — все це вмирає після того, як його залишили люди. Людина — суб'єкт і головна дійова особа суспільства. Цей висновок лишається незаперечним незалежно від теоретичних побудов та ідеологічних домінант суспільного розвитку.

Головне завдання, яке стоїть перед суспільством у сфері духовного життя, полягає в тому, щоб створити умови для найповнішого освоєння людиною багатогранного потенціалу як української, так і світової духовності й культури.

Головними аксіологічними принципами організації української національної культури (які позначились і на специфіці становлення національної самосвідомості) були християнство, гуманізм і демократизм. Глибокий смисл гуманізму як аксіологічного принципу організації української культури полягає в тому, щоб показати і довести, що українська національна культура та її фундаментальні цінності безпосередньо пов'язані з визнанням людського життя як найвищої цінності буття. Адже гуманізм – це цілісна система поглядів на людину, в якій утверджується високе суспільне покликання людини, цінність і унікальність її як особистості, обстоюються права людини: на свободу, щастя, власність, відсутність експлуатації, розвиток усіх здібностей).

Дуков Олександр Володимирович, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Філософія спеціальності 033 Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник, **Поплавська Тетяна Миколаївна**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, м. Одеса, Україна.

ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНИХ ВЗАЄМОДІЙ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ ЯК ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ АНТРОПОГЕННОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

У 20 столітті вся біосфера була задіяна в житті людства, і крім вже існуючих геологічних і біологічних циклів, на Землі виник антропогенний кругообіг речовини і енергії, що руйнує природні механізми саморегуляції біосфери. До недавнього часу ці порушення носили локальний характер і більш-менш компенсувалися природою, залишаючи на ній тілі лише шрами, але не

руйнуючи її цілісність. В даний час руйнується саме ця цілісність, що згубно для всього живого на Землі.

Глобалізація сил людської діяльності породила проблему виживання самої людини. Це зіткнення є головним протиріччям цивілізації, осмислення якого веде до усвідомлення глухого кута і вичерпання традиційних принципів техногенної цивілізації.

З одного боку, домінують інтеграційні процеси, що відбуваються насамперед у сферах техніки, економіки, політики і сприймаються як неминучий імператив часу. З іншого боку, інтеграції в цих сферах стикаються з не менш масштабними тенденціями, що розділяють країни і народи, особливо в сфері охорони навколишнього середовища. Домінування цих тенденцій спонукає держави знаходити ефективні та конкурентоспроможні засоби стимулювання економічного зростання.

Така стратегія лише посилює тотальне панування соціотехнічної системи з її ворожими до людської духовності намірами. Виникає маса людей, яких нестримно приваблюють штучні механічні споруди, адже надприродний відтворений світ здається їм більш комфортним і керованим. Їх вроджене прагнення до життя, до збереження буття пригнічується некрофільними пристрастями: ними «рухає прагнення перетворити органічне в неорганічне, підійти до життя механічно, як якби живі люди були речами»[1,с.16].

Така тенденція, власне, і визначає сутність культурно-антропологічної кризи, а необхідність її подолання визначає сутність культурно-антропологічного імперативу.

Пошук природоподібних технологій ґрунтується на виявленні реальних тенденцій, що визначають екологічні форми діяльності. Перш за все, в основі такого пошуку лежить ідея про те, що комплекс деструктивності не іманентний людській природі, що деструктивність, що властива людям, є благом історії. Як зазначає Е. Фромм, «найпрекрасніші, як і найпотворніші, схильності людини не випливають з фіксованої, біологічно обумовленої природи людини, а виникають в результаті соціального процесу формування особистості»[1,с.21].

Стає все більш очевидним, що в суспільній свідомості поступово починають формуватися уявлення про принципово різні способи взаємодії людини і природи. Насамперед це пов'язано зі схваленням ідеології «зелених». Якщо в 70-х роках минулого століття така ідеологія була переважно контрідологією, оскільки стан навколишнього середовища було на периферії суспільних інтересів, то сьогодні екологічні проблеми перемістилися в центр уваги політиків і бізнесменів.

Стає все більш очевидним, що необхідна радикальна зміна відносин суспільства і природи, зміна самої парадигми суспільного розвитку, відмова від позиції людської винятковості і прийняття концепції органічного «вбудовування» людини в біосферу. Така концепція передбачає не тільки інший образ природи, інше уявлення про її роль у розвитку цивілізації, а й можливість

і необхідність природної еволюції кожного суспільства і цивілізації в цілому в новий, гармонійно пов'язаний з природою стан. Вона виникає відповідно до холістичної парадигми розвитку природи і суспільства і змістовно пов'язана з подоланням дуалізму природного і соціального. У прямому вираженні цей процес постає як розвиток здатності кожного конкретного суспільства і цивілізації в цілому змінюватися і створювати логіку практичної і теоретичної взаємодії з різними природними комплексами і всією біосферою.

По суті, мова йде про глобальну соціальну революцію, яка змінить етичні установки, систему цінностей і норми людської діяльності, і яка охопить всі конкретні суспільства, що складають сучасну цивілізацію. Причому сутність цієї революції пов'язана саме з тим, що вона не просто захоплює всі країни (конкретні суспільства), а розгортається по відношенню до цивілізації як до певної системи, стаючи найважливішим етапом формування її цілісності.

Ця проблематика, що зумовлена екологічним імперативом, пошуком механізмів гармонійного розвитку, переходу в русло природосумісного суспільного розвитку, передбачає вихід на нові дослідницькі горизонти.

Сутність цих досліджень полягає у філософському осмисленні людського життя в умовах культурно-антропологічної кризи. Загальний пафос цих пошуків обумовлений переглядом образу людини і успадкованих від Просвітництва уявлень про знання і умови його використання. Саме зрушення, що відбуваються в уявленні людини про себе, і тлумачення її відносин з природою, що виникають на цій основі, в кінцевому рахунку визначають уявлення про природу, характер взаємодії з нею як на полюсі індивіда, так і на полюсі суспільства.

Новий образ людини пов'язаний з виявленням антропологічних основ, що забезпечують зміну «програми» людського буття як передумови нових, гармонійних форм життя, адекватних людині і природі, нових планів буття.

Список використаної літератури:

- 1.Фром Е. Душа людини. Вид-во: «Республіка», 2012р.430с.

Козленко Павло Юхимович, кандидат філософських наук, заслужений працівник культури України, директор ГО «Одеський центр дослідження Голокосту», м.Одеса, Україна

МОРАЛЬНІСТЬ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Сучасне суспільство характеризується прискоренням темпів розвитку техніки, створенням нових інтелектуальних продуктів, трансформацією інформації в найважливіший глобальний ресурс людства. Дослідники пов'язують зміни, що відбуваються з інформатизацією, все більш відчутно заявляє про себе

РОЛЬ ЖІНКИ В СУСПІЛЬСТВІ: ФІЛОСОФСЬКО-РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ	
Семко Яна Сергіївна	85
ПРИРОДА МИСТЕЦТВА У КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ	
Стовпець Сергій Васильович	89
ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ	
Федорова Інна Валеріївна, Поплавська Тетяна Миколаївна	92
ІДЕАЛ УСПІШНОЇ ЛЮДИНИ В СУЧАСНІЙ МАСОВІЙ СВІДОМОСТІ	
Усатюк Ігор Миколайович	94
ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА ТА СВОДОДИ ЛЮДИНИ	
Чумак Єгор Олександрович, Вraith Галина Яківна	95
КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ МАРКСИЗМУ ТА ДІАЛЕКТИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ	
Шакун Євген Дмитрович	99
ФЕНОМЕН БЕЗПЕКИ: СВІТОГЛЯДНО-ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ	
СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЦІННОСТЕЙ ТА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ	
Yevgen Borinshtein, David Schwartz, Daniel Hasidim Or Chalon	102
IMPACT OF TOLERANCE ON CONFLICT RESOLUTION	
Барков Степан Федорович, Поплавська Тетяна Миколаївна	104
СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА ТА РЕВОЛЮЦІЯ ЦІННОСТЕЙ	
Білоусова Кіра Олексіївна	106
ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ЕМОЦІЙ ЛЮДИНИ	
Йорж Руслан Анатолійович	109
ДУХОВНІ ТА МАТЕРІАЛЬНІ ЦІННОСТІ В РАКУРСІ ПЕРСПЕКТИВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Дуков Олександр Володимирович, Поплавська Тетяна Миколаївна	110
ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНИХ ВЗАЄМОДІЙ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ ЯК ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ АНТРОПОГЕННОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	
Козленко Павло Юхимович	112
МОРАЛЬНІСТЬ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Остаточна Вікторія, Ладонько Людмила	116
ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА УСПІХ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Окорокова Віра Вікторівна	118